

GENERAL CERTIFICATE OF SECONDARY EDUCATION
BIBLICAL HEBREW

1943/2

Literature

THURSDAY 7 JUNE 2007

Morning

Time: 2 hours 15 minutes

Additional materials: Answer Booklet (16 pages)
Additional answer paper.

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Write your name, Centre number and candidate number in the answer booklet.
- Read each question carefully and make sure you know what you have to do before starting your answer.
- Write your answers, in blue or black ink, in the separate answer booklet provided.
- Answer **four** questions.

INFORMATION FOR CANDIDATES

- The number of marks is given in brackets [] at the end of each question or part question.
- Each question is worth 25 marks. The total number of marks for this paper is 100.
- You will find that the four-letter Divine Name is printed as **יהוה**.

ADVICE TO CANDIDATES

- You are recommended to spend the first fifteen minutes carefully reading the questions.
- You are reminded of the necessity for accurate spelling and orderly presentation in your answers.

This document consists of **14** printed pages and **2** blank pages.

Question 1

Read the following passage and answer in English the questions that follow.

line numbers

וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי אֵלֶּה : וַיֹּאמֶר יוֹסֵף	1
אֶל אָבִיו בְּנֵי הֵם אֲשֶׁר נָתַן לִי אֱ-לֹהִים בְּזֶה וַיֹּאמֶר קַח־ם נָא	2
אֵלַי וְאֲבָרְכֶם : וַעֲיֵנִי יִשְׂרָאֵל כְּבָדוֹ מִזִּקְנָן לֹא יוּכַל לִרְאוֹת	3
וַיִּגַּשׁ אֹתָם אֱלִיו וַיִּשַׁק לָהֶם וַיַּחַבֵּק לָהֶם : וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל	4
יוֹסֵף רְאֵה פָנֶיךָ לֹא פָלַלְתִּי וְהִנֵּה הִרְאָה אֹתִי אֱ-לֹהִים גַּם אֶת	5
זֶרְעֶךָ : וַיּוֹצֵא יוֹסֵף אֹתָם מֵעַם בְּרַכְּיוֹ וַיִּשְׁתַּחֲוּ לְאַפְּיוֹ אֶרְצָה :	6
וַיִּקַּח יוֹסֵף אֶת שְׁנֵיהֶם אֶת אֶפְרַיִם בְּיַמִּינוֹ מִשְׁמָאל יִשְׂרָאֵל	7
וְאֶת מְנַשֶּׁה בְּשִׁמְאֵלוֹ מִיְמִין יִשְׂרָאֵל וַיִּגַּשׁ אֱלִיו : וַיִּשְׁלַח	8
יִשְׂרָאֵל אֶת יַמִּינוֹ וַיִּשֶׁת עַל רֹאשׁ אֶפְרַיִם וְהוּא הַצָּעִיר וְאֶת	9
שִׁמְאֵלוֹ עַל רֹאשׁ מְנַשֶּׁה שְׁכַל אֶת יָדָיו כִּי מְנַשֶּׁה הַבְּכוֹר :	10
וַיְבָרֶךְ אֶת יוֹסֵף וַיֹּאמֶר הָאֱ-לֹהִים אֲשֶׁר הִתְהַלְכֻוּ אֲבֹתַי לְפָנָיו	11
אֲבָרְכֶם וַיִּצְחַק הָאֱ-לֹהִים הִרְעָה אֹתִי מֵעוֹדִי עַד הַיּוֹם הַזֶּה :	12
הַמְּלֶאכֶת הַגָּאֵל אֹתִי מִכָּל רָע וַיְבָרֶךְ אֶת הַנְּעָרִים וַיִּקְרָא בָהֶם	13
שְׁמֵי וְשֵׁם אֲבֹתַי אֲבָרְכֶם וַיִּצְחַק וַיְדַגּוּ לְרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ :	14
וַיֵּרָא יוֹסֵף כִּי יָשִׁית אָבִיו יָד יַמִּינוֹ עַל רֹאשׁ אֶפְרַיִם וַיִּרַע	15
בְּעֵינָיו וַיִּתְמַךְ יָד אָבִיו לְהִסִּיר אֹתָהּ מֵעַל רֹאשׁ אֶפְרַיִם עַל	16
רֹאשׁ מְנַשֶּׁה : וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אָבִיו לֹא כֵן אָבִי כִּי זֶה	17
הַבְּכוֹר שֵׁים יְמִינְךָ עַל רֹאשׁוֹ : וַיִּמָּאֵן אָבִיו וַיֹּאמֶר יָדְעֹתִי	18
כִּי יָדְעֹתִי גַם הוּא יִהְיֶה לְעַם וְגַם הוּא יִגְדַל וְאוֹלָם	19
אֲחִיו הַקָּטָן יִגְדַל מִמֶּנּוּ וְזֶרְעוֹ יִהְיֶה מְלֹא הַגּוֹיִם :	20

בראשית, מ"ח : ח' — י"ט

Genesis, Chapter 48, verses 8 — 19

Question 1 (continued)

- (a) In what country do the events recorded in this passage take place? [1]
- (b) (i) What does Israel / Yisrael ask Joseph / Yosef in line 1? [2]
(ii) What other name is used for Israel / Yisrael in the set text? [1]
- (c) (i) Translate from וְעֵינַי יִשְׂרָאֵל (line 3)
to : לְאֶפְיוֹ אֶרְצָה : (line 6) [5]
- (ii) Show how the phrase מֵעַם בְּרַכְיֹו (line 6)
can be understood in two different ways. [2]
- (d) How does Joseph / Yosef position his
children in front of Israel / Yisrael? (lines 7 — 8)
(You may draw a labelled diagram if you wish.) [2]
- (e) How does Israel / Yisrael act towards
the children of Joseph / Yosef? (lines 8 — 10) [2]
- (f) The phrase שִׁפְלָ אֶת יָדָיו (line 10) is a difficult phrase to translate.
Attempt a translation and justify your attempt. [3]
- (g) How does Joseph / Yosef react to the way Israel / Yisrael positions
his hands on the heads of his grandchildren? (lines 15 — 18) [3]
- (h) Explain the dot in the last letter of the word אֶתְּהָ . (line 16) [1]
- (i) How does Israel / Yisrael refer to his own past and his family history
in his blessing of the children of Joseph / Yosef? (line 11 — 14)
List any **three** points. [3]

[Total: 25 marks]

Question 2

Read the following passages and answer in English the questions that follow.

Paragraph 1

line number

וַיֵּשֶׁב יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם הוּא וּבֵית אָבִיו וַיְחִי יוֹסֵף מֵאָה וָעֶשְׂרִי 1
 שָׁנִים : וַיְרֹא יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם בְּנֵי שְׁלֹשִׁים גַּם בְּנֵי מְכִיר בֶּן 2
 מְנַשֶּׁה יְלָדוֹ עַל בְּרֵכֵי יוֹסֵף : וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אָחָיו אָנֹכִי 3
 מֵת וְאֶל־לְהִימ פִּקֹּד יִפְקֹד אֶתְכֶם וְהֶעֱלָה אֶתְכֶם מִן הָאָרֶץ 4
 הַזֹּאת אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב : 5
 וַיִּשְׁבַּע יוֹסֵף אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פִּקֹּד יִפְקֹד אֶל־לְהִימ 6
 אֶתְכֶם וְהֶעֱלֶתֶם אֶת עַצְמוֹתַי מִזֶּה : וַיָּמָת יוֹסֵף בֶּן מֵאָה 7
 וָעֶשְׂרִי שָׁנִים וַיַּחְנֹטוּ אֹתוֹ וַיִּישָׂם בְּאָרוֹן בְּמִצְרַיִם : 8

בראשית, נ' : כ"ב — כ"ו

Genesis, Chapter 50, verses 22 — 26

Paragraph 2

וַיָּמָת יוֹסֵף וְכָל אָחָיו וְכָל הַדּוֹר הַהוּא : וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ 9
 וַיִּשְׂרְצוּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעֲצְמוּ בְּמֵאֵד מְאֹד וַתִּמְלֵא הָאָרֶץ אֹתָם : 10
 וַיִּקָּם מֶלֶךְ חָדָשׁ עַל מִצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא יָדַע אֶת יוֹסֵף : 11
 וַיֹּאמֶר אֶל עַמּוֹ הִנֵּה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַב וָעֲצוּם מִמֶּנּוּ : 12
 הֲבֵיאָה נְתַחֲכֶמָה לוֹ פֶּן יִרְבֶּה וְהָיָה כִּי תִקְרָאנָה מִלְחָמָה 13
 וְנוֹסַף גַּם הוּא עַל שְׂנְאֵינוּ וְנִלְחַם בָּנוּ וְעָלָה מִן הָאָרֶץ : 14
 וַיִּשְׁיִמוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עַנּוֹתוֹ בְּסַבְלֹתָם וַיִּבֶן 15
 עָרֵי מִסְכְּנוֹת לְפָרְעֹה אֶת פְּתֹם וְאֶת רַעַמְסֵס : וְכֹאֲשֶׁר 16
 יַעֲנֶה אֹתוֹ כֵּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ וַיִּקְצֹוּ מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל : 17

שמות, א' : ו' — י"ג

Exodus, Chapter 1, verses 6 — 13

Paragraph 3

וַיָּבֵא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וַיַּעֲקֹב גַּר בְּאֶרֶץ חָם : 18
 וַיִּפֹּר אֶת עַמּוֹ מְאֹד וַיַּעֲצֶמְהוּ מִצְרַיִם : 19

תהילים, ק"ה : כ"ג — כ"ד

Psalms 105, verses 23 — 24

Question 2 (continued)

- (a) For how long did Joseph / Yosef live? (*lines 1— 2*) [1]
- (b) What is the relationship of Joseph / Yosef to the children of Machir? (*lines 2— 3*) [1]
- (c) (i) Translate from **וַיֹּאמֶר יוֹסֵף** (*line 3*)
to **אֶת עֲצַמֹתַי מִזֶּה :** (*line 7*) [5]
- (ii) The phrase **פָּקֵד יִפְקֹד** occurs twice in this passage. Explain the function of the word **פָּקֵד**. [2]
- (d) How does paragraph 3, the quotation from Psalms / *Tehillim*, help the reader to understand lines 9 — 10 ? [3]
- (e) There is a grammatical difficulty in the phrase **כִּי תִקְרְאֶנָּה מִלְחָמָה**. (*line 13*)
(i) Explain the difficulty. [2]
(ii) Translate the phrase. [1]
- (f) Explain the use of the *niphal* in the verb **וַיִּנְלָחֵם**. (*line 14*) [1]
- (g) Explain the following terms:
(i) **שְׂרֵי מַסִּים** (*line 15*) [2]
(ii) **עָרֵי מְסֻכּוֹת** (*line 16*) [1]
(*No marks will be given for translation only.*)
- (h) From the information in paragraph 2, show how the relationship between the people of Israel and the Egyptians worsened at this time. List any **three** points. [3]
- (i) Explain why, in line 18, the land of "**מִצְרַיִם**" is also called "the land of Ham / Cham." [3]

[Total: 25 marks]

Question 3

Read the following passage and answer in English the questions that follow.

line number

וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְצָדוֹק הֲשֵׁב אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים הָעִיר אִם אֲמַצָּא	1
חַן בְּעֵינַי יִי וְהִשְׁבֵּנִי וְהִרְאֵנִי אֹתוֹ וְאֵת נֹוֹהוּ : וְאִם כֹּה יֹאמֶר	2
לֹא חֲפָצְתִי בְךָ הַנְּנִי יַעֲשֶׂה לִי כַּאֲשֶׁר טוֹב בְּעֵינָיו : וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ	3
אֶל צָדוֹק הַכֹּהֵן הַרֹאֶה אֶתְּהָ שָׁבָה הָעִיר בְּשָׁלוֹם וְאַחִימֵעַץ בְּנֶךָ	4
וַיְהוֹנָתָן בֶּן אֲבִיתָר שְׁנֵי בְנֵיכֶם אִתְּכֶם : רְאוּ אֲנֹכִי מִתְמַהֵמָה	5
בְּעָרְבוֹת הַמִּדְבָּר עַד בּוֹא דְבַר מַעֲמֶכֶם לְהַגִּיד לִי :	6
וַיֵּשֶׁב צָדוֹק וְאַבְיָתָר אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים יְרוּשָׁלַם וַיֵּשְׁבוּ שָׁם :	7
וְדָוִד עָלָה בְּמַעְלָה הַזֵּיתִים עָלָה וּבּוֹכָה וְרֹאשׁ לּוֹ חֲפוּי וְהוּא הֵלֵךְ	8
יַחַף וְכָל הָעַם אֲשֶׁר אִתּוֹ חֲפוּ אִישׁ רֹאשׁוֹ וְעָלוּ עָלָה וּבְכָה :	9
וְדָוִד הִגִּיד לְאֹמֶר אַחִיתֹפֶל בְּקִשְׁרִים עִם אֲבִשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר דָּוִד	10
סֹכֵל נָא אֶת עֵצַת אַחִיתֹפֶל יִי : וַיְהִי דָוִד כֹּה עַד הָרֹאשׁ אֲשֶׁר	11
יִשְׁתַּחֲוֶה שָׁם לֹא-לֵהִים וְהִנֵּה לְקַרְאָתוֹ חוֹשֵׁי הָאֲרָפִי קְרוּעַ כְּתָנָתוֹ	12
וְאֲדָמָה עַל רֹאשׁוֹ : וַיֹּאמֶר לוֹ דָּוִד אִם עָבַרְתָּ אִתִּי וְהִיָּת עָלַי	13
לְמִשָּׂא : וְאִם הָעִיר תִּשׁוּב וְאֹמַרְתָּ לְאַבְשָׁלוֹם עֲבֹדְךָ אֲנִי הַמֶּלֶךְ	14
אֲהִיָּה עֹבֵד אֲבִיךָ וְאֲנִי מֵאִז וְעַתָּה וְאֲנִי עֲבֹדְךָ וְהִפְרַתָּה לִי אֶת	15
עֵצַת אַחִיתֹפֶל : וְהָלוֹא עִמָּךְ שָׁם צָדוֹק וְאַבְיָתָר הַכֹּהֲנִים וְהָיָה כָּל	16
הַדְּבָר אֲשֶׁר תִּשְׁמַע מִבֵּית הַמֶּלֶךְ תִּגִּיד לְצָדוֹק וּלְאַבְיָתָר הַכֹּהֲנִים :	17
הִנֵּה שָׁם עִמָּם שְׁנֵי בְנֵיהֶם אַחִימֵעַץ לְצָדוֹק וַיְהוֹנָתָן לְאַבְיָתָר	18
וַיִּשְׁלַחְתֶּם בְּיָדָם אֵלַי כָּל דְּבַר אֲשֶׁר תִּשְׁמַעוּ :	19

שמואל ב', ט"ו : כ"ה — ל"ו

II Samuel, Chapter 15, verses 25 — 36

Question 3 (continued)

- (a) Who is speaking in line 1? [1]
- (b) What is Zadok's position? (lines 4, 16 and 17) [1]
- (c) (i) Translate from **וְאִם כֹּה יֹאמֶר** (line 2)
to **לְהַגִּיד לִי :** (line 6) [5]
- (ii) Give any **two** examples, from lines 2 — 6,
that indicate emphasis. [2]
- (d) (i) Describe King David's appearance. (lines 8 — 9) [2]
- (ii) Why does he look like this? [2]
- (e) What is unusual about the phrase **וְדָוִד הִגִּיד ?** (line 10) [2]
- (f) The name of Ahitophel / Achitofel (line 16) appears
a number of times in this set text.
Why was King David so upset with him?
This quote will help you answer the question:
**וַיִּשְׁלַח אֲבִשָׁלוֹם אֶת אַחִיתוֹפֶל הַגִּילְנִי יוֹעֵץ דָּוִד מֵעִירוֹ מִגְּלֵה בְּזָבָחוֹ
אֶת הַזָּבָחִים וַיְהִי הַקָּשָׁר אֲמָץ וְהָעַם הוֹלֵךְ וְרַב אֶת אֲבִשָׁלוֹם :**
II Samuel, 15 : 12 / ט"ו : י"ב [2]
- (g) What part do Ahimaatz and Jonathan / Yehonatan play
in the events in this passage? [2]
- (h) The phrase **סָכַל נָא** (line 11) is difficult to translate.
Attempt a translation and justify your attempt. [3]
- (i) How does King David use Hushai / Chushai
for the benefit of the nation? (lines 13 — 16)
Mention any **three** points. [3]

[Total: 25 marks]

Question 4

Read the following passage and answer in English the questions that follow.

	<i>line number</i>
וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל הַכּוֹשֵׁי הַשְּׁלוֹם לְנַעַר לְאַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר הַכּוֹשֵׁי	1
יְהִיו כְּנַעַר אִיבֵי אָדֹנָי הַמֶּלֶךְ וְכֹל אֲשֶׁר קָמוּ עָלֶיךָ לְרָעָה :	2
וַיִּרְגְּזוּ הַמֶּלֶךְ וַיַּעַל עַל עֲלִית הַשָּׁעַר וַיִּבֶךְ וְכֹה אָמַר בְּלִכְתּוֹ בְּנֵי	3
אַבְשָׁלוֹם בְּנֵי בְנֵי אַבְשָׁלוֹם מִי יִתֵּן מוֹתִי אֲנִי תַחְתֶּיךָ אַבְשָׁלוֹם	4
בְּנֵי בְנֵי : וַיַּגֵּד לְיוֹאָב הִנֵּה הַמֶּלֶךְ בָּכָה וַיִּתְאַבֵּל עַל אַבְשָׁלוֹם :	5
וַתְּהִי הַתְּשׁוּעָה בַּיּוֹם הַהוּא לְאַבְל לְכָל הָעָם כִּי שָׁמַע הָעָם בַּיּוֹם	6
הַהוּא לֵאמֹר נַעֲצַב הַמֶּלֶךְ עַל בְּנוֹ : וַיִּתְגַּנֵּב הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא	7
לְבוֹא הָעִיר כִּפְאֶשֶׁר יִתְגַּנֵּב הָעָם הַנִּכְלָמִים בְּנוֹסָם בַּמִּלְחָמָה :	8
וְהַמֶּלֶךְ לָאֵט אֶת פָּנָיו וַיִּזְעַק הַמֶּלֶךְ קוֹל גָּדוֹל בְּנֵי אַבְשָׁלוֹם	9
אַבְשָׁלוֹם בְּנֵי בְנֵי : וַיָּבֵא יוֹאָב אֶל הַמֶּלֶךְ הַבַּיִת וַיֹּאמֶר הַבִּשְׂתָּה	10
הַיּוֹם אֶת פָּנָי כָּל עַבְדֶּיךָ הַמְּמַלְטִים אֶת נַפְשְׁךָ הַיּוֹם וְאֵת נַפְשׁ	11
בְּנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ וְנַפְשׁ נְשִׁיךָ וְנַפְשׁ פְּלִגְשֵׁיךָ : לְאַהֲבָה אֶת שְׂנְאֶיךָ	12
וּלְשֹׂנְאֵי אֶת אֲהַבֶּיךָ כִּי הִגְדַּת הַיּוֹם כִּי אֵין לְךָ שָׂרִים וְעַבְדִּים כִּי	13
יָדַעְתִּי הַיּוֹם כִּי לֹא אַבְשָׁלוֹם חַי וְכִלְנֹנוּ הַיּוֹם מֵתִים כִּי אֲזַיֶּשֶׁר	14
בְּעֵינֶיךָ : וְעַתָּה קוּם צֵא וְדַבֵּר עַל לֵב עַבְדֶּיךָ כִּי בִי נִשְׁבַּעְתִּי	15
כִּי אֵינְךָ יוֹצֵא אִם יִלִּין אִישׁ אִתְּךָ הַלַּיְלָה וְרָעָה לְךָ זֹאת מִכָּל	16
הָרָעָה אֲשֶׁר בָּאָה עָלֶיךָ מִנְעַרְיֶךָ עַד עַתָּה : וַיִּקָּם הַמֶּלֶךְ וַיֵּשֶׁב	17
בַּשָּׂעַר וּלְכָל הָעָם הִגִּידוּ לֵאמֹר הִנֵּה הַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בַּשָּׂעַר וַיָּבֵא	18
כָּל הָעָם לְפָנָי הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׂרָאֵל נָס אִישׁ לְאַהֲלָיו :	19

שמואל ב', י"ח : ל"ב — י"ט : ט'

II Samuel, Chapter 18, verse 32 — Chapter 19, verse 9

Question 4 (continued)

- (a) (i) Why did the Cushite come to King David? (line 1) [1]
- (ii) Who sent him to King David? [1]
- (b) How did King David react to the Cushite's message? (lines 3 — 5) [2]
- (c) (i) Translate from וְכִהָ אָמַר בְּלָכְתּוֹ (line 3)
to : עַל בְּנוֹ : (line 7) [5]
- (ii) How is the *hithpael* conjugation (*binyan*) used in lines 3 — 7? [2]
- (d) What was the reaction of the people to the King's mood? (lines 7 — 8) [2]
- (e) (i) How did Joab / Yoav react to the King's mood? (lines 10 — 17)
(Mention any **two** points.) [2]
- (ii) What does Joab / Yoav mean when he says
to King David: "כִּי הִגְדַּתְּ הַיּוֹם" ? (line 13) [2]
- (f) What does Joab / Yoav think will be the consequences
for King David if he does not display leadership? (lines 16 — 17) [2]
- (g) Explain the following words in the context of the passage:
- (i) בְּשַׁעַר (line 18) [1]
- (ii) יִשְׂרָאֵל (line 19) [1]
- (h) How are wishes expressed in this passage? [2]
- (i) Show how drama is used in this passage.
Select any **one** example. [2]

[Total: 25 marks]

Question 5

Read the following passages and answer in English the questions that follow.

line numbers

וְאֵלִישַׁע שָׁב הַגְּלָגְלָה וְהִרְעֵב בְּאֶרֶץ וּבְנֵי הַנְּבִיאִים יֹשְׁבִים לְפָנָיו 1
 וַיֹּאמֶר לְנַעֲרוֹ שְׁפֹת הַסִּיר הַגְּדוֹלָה וּבִשָּׁל נָזִיד לְבְנֵי הַנְּבִיאִים : 2
 וַיֵּצֵא אֶחָד אֶל הַשָּׂדֶה לְלֶקֶט אֹרֶת וַיִּמְצָא גֶפֶן שָׂדֶה וַיִּלְקֹט 3
 מִמֶּנּוּ פַקְעוֹת שָׂדֶה מְלֵא בְגָדוֹ וַיָּבֵא וַיִּפְלַח אֶל סִיר הַנְּזִיד כִּי 4
 לֹא יָדְעוּ : וַיִּצְקוּ לְאֲנָשִׁים לֶאֱכֹל וַיְהִי כְּאֹכְלֵם מִהַנְּזִיד וְהִמָּה 5
 צָעֲקוּ וַיֹּאמְרוּ מָוֶת בְּסִיר אִישׁ הָאֶל־לֵהִים וְלֹא יָכֹלוּ לֶאֱכֹל : 6
 וַיֹּאמֶר וּקְחוּ קֶמַח וַיִּשְׁלַךְ אֶל הַסִּיר וַיֹּאמֶר צַק לָעַם וַיֹּאכְלוּ 7
 וְלֹא הָיָה דְבָר רָע בְּסִיר : וַאִישׁ בָּא מִבְּעַל שְׁלֶשֶׁה וַיָּבֵא 8
 לְאִישׁ הָאֶל־לֵהִים לֶחֶם בַּכּוֹרִים עֶשְׂרִים לֶחֶם שְׁעָרִים וְכֹרֶמֶל 9
 בְּצֻקְלָנוֹ וַיֹּאמֶר תֵּן לָעַם וַיֹּאכְלוּ : וַיֹּאמֶר מִשְׁרְתּוֹ מָה אַתָּן 10
 זֶה לְפָנָי מֵאֵה אִישׁ וַיֹּאמֶר תֵּן לָעַם וַיֹּאכְלוּ כִּי כֹה אָמַר יי 11
 אֹכֹל וְהוֹתֵר : וַיִּתֵּן לְפָנֵיהֶם וַיֹּאכְלוּ וַיֹּתְרוּ כַּדָּבָר יי 12

מלכים ב', ד' : ל"ח — מ"ד

II Kings, Chapter 4, verses 38 — 44

וַיֹּאמְרוּ בְנֵי הַנְּבִיאִים אֶל אֵלִישַׁע הִנֵּה נָא הַמָּקוֹם אֲשֶׁר 13
 אֲנַחְנוּ יֹשְׁבִים שָׁם לְפָנֶיךָ צָר מִמֶּנּוּ : גִּלְכָה נָא עַד הַיַּרְדֵּן 14
 וְנִקְחָה מִשָּׁם אִישׁ קוֹרָה אֶחָת וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שָׁם מָקוֹם לְשִׁבְתָּ 15
 שָׁם וַיֹּאמֶר לָכוּ : וַיֹּאמֶר הָאֶחָד הוֹאֵל נָא וְלָךְ אֶת עֲבָדֶיךָ 16
 וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֵלֶיךָ : וַיִּלְךְ אַתָּם וַיָּבֹאוּ הַיַּרְדֵּנָה וַיִּגְזְרוּ הָעֵצִים : 17
 וַיְהִי הָאֶחָד מִפִּיל הַקּוֹרָה וְאֶת הַבְּרִזָּל נָפַל אֶל הַמַּיִם וַיִּצְעַק 18
 וַיֹּאמֶר אָהֵה אֲדֹנָי וְהוּא שָׂאוֹל : וַיֹּאמֶר אִישׁ הָאֶל־לֵהִים 19
 אָנֹכִי נָפַל וַיִּרְאֶהוּ אֶת הַמָּקוֹם וַיִּקְצַב עֵץ וַיִּשְׁלַךְ שָׁמָּה וַיִּצְף 20
 הַבְּרִזָּל : וַיֹּאמֶר הֲרֵם לָךְ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקְחָהוּ : 21

מלכים ב', ו' : א' — ז'

II Kings, Chapter 6, verses 1 — 7

Question 5 (continued)

- (a) Who is Elisha? (*line 1*) [1]
- (b) Who are the **בְּנֵי הַנְּבִיאִים**? (*lines 1, 2 and 13*) [2]
(No marks will be given for translation only.)
- (c) (i) Translate from **וַיֹּאמֶר לְנַעֲרוֹ** (*line 2*)
to **וְלֹא יָכֹלוּ לְאָכֹל :** (*line 6*) [5]
- (ii) Explain why there is a *dagesh* in the **י** of the verb **וַיִּמְצָא** (*line 3*)
but not in the **י** of the verb **וַיִּפְלֹחַ**. (*line 4*) [2]
- (d) What did the man of Baal-Shalishah
bring to the man of G-d? (*lines 9 — 10*) [3]
- (e) What puzzled Elisha's servant? (*lines 10 — 11*) [1]
- (f) The verb **וַיִּוְתְרוּ** and **וַיְהוֹתֵר** (*line 12*) are from the same root.
(i) What is the root? [1]
(ii) Explain the difference between the two forms. [2]
- (g) Name **two** occurrences associated
with the River Jordan / Yarden. (*lines 14 — 19*) [2]
- (h) How can the word **וְאֵת** in line 18 be understood?
Give any **two** possibilities. [2]
- (i) Give **two** examples, from these passages, of how Elisha
rescues people from their predicaments. [4]

[Total: 25 marks]

Question 6

Read the following passages and answer in English the questions that follow.

line numbers

וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ אֲרָם לְךָ בֵּא וְאֶשְׁלַחָה סֵפֶר אֶל מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ
 1
 וַיִּקַּח בְּיָדוֹ עֵשֶׂר כִּפְרֵי כֶסֶף וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים זָהָב וְעֵשֶׂר חֲלִיפוֹת
 2
 בְּגָדִים : וַיָּבֵא הַסֵּפֶר אֶל מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר וְעַתָּה כְּבוֹא הַסֵּפֶר
 3
 הַזֶּה אֵלַיךָ הֲנִיחֶה שְׁלַחְתִּי אֵלַיךָ אֶת נַעֲמָן עַבְדִּי וְאֶסְפְּתוֹ מִצְרַעְתּוֹ :
 4
 וַיְהִי כִּקְרָא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶת הַסֵּפֶר וַיִּקְרַע בְּגָדָיו וַיֹּאמֶר הֲאֵל־לִהִים
 5
 אֲנִי לְהִמִּית וּלְהַחְיֹת כִּי זֶה שִׁלַּח אֵלַי לְאַסֹּף אִישׁ מִצְרַעְתּוֹ כִּי
 6
 אַךְ דָּעוּ נָא וּרְאוּ כִּי מִתְאַנֶּה הוּא לִי : וַיְהִי כִשְׁמַע אֱלִישָׁע אִישׁ
 7
 הֲאֵל־לִהִים כִּי קָרַע מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶת בְּגָדָיו וַיִּשְׁלַח אֶל הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר
 8
 לָמָּה קָרַעְתָּ בְּגָדֶיךָ יָבֵא נָא אֵלַי וַיַּדַּע כִּי יֵשׁ נְבִיא בְּיִשְׂרָאֵל :
 9
 וַיָּבֵא נַעֲמָן בְּסוּסָיו וּבְרִכְבוֹ וַיַּעֲמֵד פֶּתַח הַבַּיִת לְאַלְיָשָׁע :
 10

מלכים ב', ה' : ה' — ט'

II Kings, Chapter 5, verses 5 — 9

וְאַלְיָשָׁע הַנְּבִיא קָרָא לְאֶחָד מִבְּנֵי הַנְּבִיאִים וַיֹּאמֶר לוֹ חֲגֹר מִתְנַיֶּיךָ
 11
 וְקַח פֶּן הַשָּׁמֶן הַזֶּה בְּיָדְךָ וְלֶךְ רִמְתָּ גִלְעָד : וּבָאתָ שָׁמָּה וּרְאֵה
 12
 שָׁם יְהוּא בֶן יְהוֹשָׁפָט בֶּן נִמְשִׁי וּבָאתָ וְהִקְמַתוֹ מִתּוֹךְ אָחִיו
 13
 וְהִבִּיאתָ אֹתוֹ חֹדֶר בְּחֹדֶר : וְלָקַחְתָּ פֶּן הַשָּׁמֶן וַיִּצְקֶתָ עַל רֹאשׁוֹ
 14
 וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר יְיָ מִשְׁחִיתֶיךָ לְמֶלֶךְ אֶל יִשְׂרָאֵל וּפְתַחְתָּ הַדָּלַת
 15
 וְנִסְתָּה וְלֹא תִחַפֶּה : וַיֵּלֶךְ הַנַּעֲרָה הַנְּבִיאָה רִמְתָּ גִלְעָד : וַיָּבֵא
 16
 וְהִנֵּה שָׂרֵי הַחֵיל יֹשְׁבִים וַיֹּאמֶר דָּבָר לִי אֵלַיךָ הַשָּׂר וַיֹּאמֶר יְהוּא
 17
 אֵל מִי מִכְּלָנּוּ וַיֹּאמֶר אֵלַיךָ הַשָּׂר : וַיִּקַּם וַיָּבֵא הַבַּיִתָּה וַיִּצַק
 18
 הַשָּׁמֶן אֶל רֹאשׁוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה אָמַר יְיָ אֵל־לִהִי יִשְׂרָאֵל מִשְׁחִיתֶיךָ
 19
 לְמֶלֶךְ אֶל עַם יִי אֶל יִשְׂרָאֵל : וְהִכִּיתָה אֶת בַּיִת אַחָאָב אֲדֹנָיֶיךָ
 20
 וְנִקְמַתִּי דָמַי עַבְדֵי הַנְּבִיאִים וְדָמֵי כָּל עַבְדֵי יְיָ מִיַּד אִיזָבֵל :
 21

מלכים ב', ט' : א' — ז'

II Kings, Chapter 9, verses 1 — 7

Question 6 (continued)

- (a) To whom is the King of Aram / Syria speaking, in line 1? [1]
- (b) Who is the King of Israel / Yisrael at this time? [1]
- (c) (i) Translate from וַיָּבֵא הַסֶּפֶר (line 3)
to כִּי מִתְאַנֶּה הוּא לִי : (line 7) [5]
- (ii) From this extract, give two examples of verbs in the *hiphil* conjugation (*binyan*) one in the finite form and another in the infinite form. [2]
- (d) What is Elisha's reaction to the behaviour of the King of Israel? (lines 8 — 9) [2]
- (e) (i) What does Elisha want Jehu / Yehu to accomplish? (lines 11 — 13 and 19 — 21) [2]
- (ii) What direct steps does Elisha take to promote Jehu / Yehu? (lines 11 — 16)
List any **three** points. [3]
- (f) Where is Ramot-Gilead? (lines 12 and 16)
(You may draw a sketch map if you wish.) [1]
- (g) Explain the difference between שָׁמָּה (line 12) and שָׁם (line 13) . [1]
- (h) Explain the letter ' in the following words:
וְהֵבִיאתָ (line 14)
אֲדַנְיָךְ (line 20)
דְּמִי (line 21) [3]
- (i) Give **four** examples of Elisha's involvement in the affairs of the government of the nation. [4]

[Total: 25 marks]

END OF PAPER

Copyright Acknowledgement:

Text citations taken from Judaic Classic Library Deluxe Edition CD-ROM © Institute for Computers and Davka Corporation, all rights reserved.

Permission to reproduce items where third-party owned material protected by copyright is included has been sought and cleared where possible. Every reasonable effort has been made by the publisher (OCR) to trace copyright holders, but if any items requiring clearance have unwittingly been included, the publisher will be pleased to make amends at the earliest possible opportunity.

OCR is part of the Cambridge Assessment Group. Cambridge Assessment is the brand name of University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES), which is itself a department of the University of Cambridge.